

Posudek bakalářské práce

Dana Brandejská

Kutná Hora mezi lety 1620 až 1625

Studijní program / obor: Specializace v pedagogice, český jazyk se zaměřením na vzdělávání – historie se zaměřením na vzdělávání

Garantující pracoviště: Historický ústav FF UHK

Autorka zvolila ke své kvalifikační práci časově uměřený úsek „událostmi kypících dějin“ první poloviny třetí dekády 17. století v předním městě Českého království. V úvodu textu si za svůj cíl stanovila popsat situaci ve městě, analyzovat ji a nalézt vazby mezi lidmi; přínosem mělo být ucelené představení Kutné Hory ve zvoleném čase.

S ohledem na význam Kutné Hory a šíři vstupujících faktorů lze takto vycílený cíl považovat za smělý, avšak nikoliv za nereálný. Bohužel však již úvodní kapitola ve čtenáři může vzbudit pochybnosti, zda autorka měla k dispozici dostatečné informační zdroje a zda je před vlastní prací podrobila náležitému vyhodnocení. Především se nedozvídáme prakticky nic o pramenech a o jejich výkladových možnostech a mezích, a to s výjimkou zmínky o edici *Prameny k dějinám třicetileté války*. Autorka hovoří o cenzuře pramenů, o poškozených listech, škrtném textu, avšak neuvádí, jaký fond má na mysli a zda s ním pracovala. Zmiňuje, že „Horní a mincovní fond Kutná Hora“ je toho času nedostupný, v soupisu pramenů však figurují fondy „Archiv města Kutná Hora“ a „Hanus Bohumil“, aniž by tyto byly jakkoliv charakterizovány. Jakou informační hodnotu měly pro naplnění cílů, tedy vytvoření obrazu města na počátku třicetileté války?

Podobně je překvapující, že autorka nevěnuje v úvodu bližší pozornost recentnímu výzkumu dějin měst právě v období třicetileté války (např. Jan Kilián – *Město ve válce, válka ve městě... aj.*). Minimálně srovnání přístupů a východisek by mohlo autorce usnadnit vyložit (a obhájit) zvolené pojetí. V kontextu tématu pak působí poněkud rozpačitě formulace otázek, které si „pro tuto práci stanovila“: „Měla poslední slova Jana Šultyse staršího nějakou provázanost s jeho náboženským přesvědčením? Byli Karel Lichtenštejn a Vilém Vřesovec přátelé? Jak se Kutnohořané chovali k sousednímu městu Čáslavi?“ Budiž rovnou sděleno, že výklad k první otázce je intelektuálně nejnáročnějším a nejpoutavějším místem práce, které oceňuji, avšak postrádám bližší vyhodnocení, do jaké míry patří do tématu. Druhou otázku považuji za naprosto nezodpověditelnou v dimenzích předloženého textu a u třetí se domnívám, že vznikla až na základě autorčina obeznámení se s dostupnými historickými údaji, které se k sousednímu městu v několika situacích vztahují. Táže se však: Kde je obraz Kutné Hory?

Z následujících stran vyplývá, že autorka text vystavěla především na existující literatuře a s využitím edice *Prameny k dějinám třicetileté války*. Struktura práce střídá dosti stručné tematizované kapitoly s medailonky tří osobností spojených s městem. Ty však nejsou vylíčeny v jednom bloku, který by mohl být jakýmsi zárodkem galerie osobností ilustrujících dobu a místo, nýbrž odděleně. Jednotlivé kapitoly působí výkladově stručně, mnohdy spíše jen načrtnutě, některé formulace jsou již vyložené kusé, přestože se jedná o závažné otázky konfesionality, rekatolizační praxe, ekonomiky, emigrace. Kapitola „Každodennost“, jež by se sama o sobě mohla stát jádrem práce a vděčným zdrojem řady zjištění, je útlá a tematicky plochá, působí dojmem jakéhosi výběru kuriozit spojených za sebou. Částečně do ní autorka pojala zmínky o ceších, resp. řemeslech, o nichž ale píše pouze v několika náznacích bez jakéhokoliv přehledu či vyhodnocení. Kapitola „Osoby přijímající podobojí“ postrádá

zhodnocení a kontextuální ukotvení. Samozřejmě, vždy rozhoduje obsah pramene a širší stav poznání, avšak opět nevíme, jak předložený text o Kutné Hoře definuje množství a povaha pramenů, jejich sdílnost nebo momentální nedostupnost. A podobně nevíme, zda autorka do textu zahrнула z literatury veškeré relevantní zmínky časově odpovídající vymezení práce, nebo zda údaje z literatury prošly nějakým jejím metodickým sítem, vyhodnocením.

Celkově soudím, že autorka mohla přesněji vymezit své zaměření, zvolit některou z oblastí života města (demografie, ekonomika, konfesionalita, osobnosti atp.) a té věnovat soustředěnou pozornost v přiměřené hloubce, která by jí dovolila dodat příspěvku k dějinám Kutné Hory zřetelnější tvar.

Práci D. Brandejské doporučuji k obhajobě a k diskusi předkládám otázky dle textu posudku; hodnocení navrhuji stupněm C.

V Hradci Králové 5. června 2022

PhDr. Ondřej Tikovský, Ph.D.